

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра теорії і методики спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
доц. Лисев С.О.
« 12 » _____ 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

Науково-методичний супровід спортивної діяльності

підготовки доктора філософії

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальності 017 Фізичне виховання і спорт

освітньо-наукова програма Фізична культура і спорт

Вінниця – 2022 рік

Робоча програма «Науково-методичний супровід спортивної діяльності» для здобувачів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.
Освітньо-наукова програма «Фізична культура і спорт».

Мова навчання - українська

«01» вересня 2022 року, 12 с.

РОЗРОБНИКИ:

Костюкевич В.М., професор кафедри теорії і методики спорту, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор

Робоча програма практики розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії і методики спорту

Протокол від «01» вересня 2022 року № 2

Завідувач кафедри теорії і методики спорту

 (Вознюк Т.В.)

«01» вересня 2022 року

Робоча програма практики розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету фізичного виховання і спорту

Протокол від «05» вересня 2022 року № 2

Голова НМК

(Кульчицька І.А.)

«05» вересня 2022 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність / предметна спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	вибіркова
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Спеціальність 017 Фізична культура і спорт Освітньо-наукова програма Фізична культура і спорт	РІК ПІДГОТОВКИ
Загальна кількість годин – 90 год.		1-й
		СЕМЕСТР
		2-й
		ЛЕКЦІЇ
		<i>10 годин</i>
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
		<i>20 годин</i>
		ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ
		-
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ
		-
		САМОСТІЙНА РОБОТА
		<i>60 годин</i>
		ВИД КОНТРОЛЮ: залік
Тижневих годин для заочної форми навчання: <i>аудиторних - 2 самостійної роботи студента - 2</i>	Доктор філософії	

ПРИТМІТКА:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи % становить:30/60

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Науково-методичний супровід спортивної діяльності» є вивчення аспірантами науково-методичних основ забезпечення процесу підготовки спортсменів різної кваліфікації, надбання необхідних знань, умінь та навичок для самостійного проведення наукових досліджень, формування методичних рекомендацій щодо підвищення ефективності тренувального та змагального процесів, а також відновлення спортивної працездатності спортсменів.

Курс навчальної дисципліни «Науково-методичний супровід спортивної діяльності» органічно пов'язаний з навчальним планом, освітньо-професійною програмою підготовки доктора філософії спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

2.2. Основними завдання вивчення навчальної дисципліни є:

- освоєння теоретичних знань з основ наукової діяльності в процесі підготовки спортсменів різної кваліфікації;

- формування фахових компетентностей з проблем науково-методичного супроводу спортивної діяльності;
- формування практичних знань і умінь з метою безпосередньої практичної діяльності в процесі підготовки спортсменів різної кваліфікації.

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності

- 1) здатність проектувати і здійснювати комплексні дослідження на основі системного наукового світогляду з використанням основних універсальних методологічних принципів та знань в області історії і філософії науки (ЗК2);
- 2) володіння навичками міжособистісної взаємодії, готовність брати участь у роботі українських і міжнародних дослідницьких колективів для вирішення наукових і науково-освітніх завдань. Управлінські компетентності (ЗК7);
- 3) здатність планувати та вирішувати завдання власного професійного й особистісного розвитку (ЗК10).

2.3.2. Фахові компетентності

- 1) здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, що створюють нові знання в області теорії і методики спорту, спортивного тренування, фізичного виховання та оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення і можуть бути опублікованими у провідних наукових виданнях з фізичної культури і спорту та суміжних галузей (ФК1);
- 2) формувати гіпотези наукового дослідження, розробляти доказову базу, визначати закономірності, притаманні сфері фізичної культури і спорту (ФК2);
- 3) здатність науково обґрунтовувати підходи до модернізації системи фізичної культури і спорту у вимірах глобалізації, європейської інтеграції та національної самоідентифікації; організовувати та забезпечувати управлінську діяльність з урахуванням процесів реформування сфери фізичної культури і спорту (ФК8).

2.4. Програмні результати навчання

- 1) мати передові концептуальні та методологічні знання з фізичного виховання та спорту й на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, та отримання нових знань у сфері фізичної культури і спорту та/або здійснення інновацій (ПР1);
- 2) здатність здійснювати пошукову (евристичну) діяльність, організацію і проведення наукових досліджень проблем сфери фізичної культури і спорту (ПР3);
- 3) використовувати сучасні дані, накопичені в результаті наукових досліджень як безпосередньо в сфері спорту, системі підготовки

спортсменів, фізичного виховання та оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних верств населення, так і в фізіології, медицині, біохімії, біомеханіці, психології, педагогіці, теорії управління (ПР5);

- 4) доносити професійні знання, обґрунтування, результати та висновки власних наукових досліджень в усній та письмовій формах для різної аудиторії як на національному, так і міжнародному рівнях (ПР6);
- 5) демонструвати навички підготовки та успішного захисту дисертаційної роботи на основі власних досліджень (ПР15).

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Характеристика національних систем олімпійської підготовки

Тема 1. Формування цілісної концепції олімпійської підготовки в історичному аспекті.

Дитячо-юнацький та резервний спорт. Формування єдиної ступеневої системи спортивних змагань. Науково-методичне забезпечення підготовки спортсменів. Система підготовки тренерських кадрів. Створення матеріально-технічної бази підготовки спортсменів в олімпійському спорті.

Тема 2. Основні складові різних національних систем підготовки.

Теоретико-методологічні та організаційні основи. Методичне забезпечення. Науково-методичний супровід. Змагальна діяльність. Тренувальний процес. Матеріально-технічні умови. Контингент та підготовка резерву Фінансові ресурси.

Розділ 2. Науково-методологічні підходи до побудови олімпійської підготовки спортсменів

Тема 1. Основні системи спортсменів на сучасному етапі.

Теорія періодизації спортивного тренування. Теорія адаптації. Блокова система підготовки спортсменів.

Тема 2. Особливості концепції підготовки спортсменів у провідних країнах світу.

Характеристика концепцій олімпійської підготовки в таких країнах: США, Китай, Німеччина, Канада, Австралія, Росія, Великобританія.

Розділ 3. Основні напрями діяльності спортивних тренувальних центрів

Тема 1. Багаторічна підготовка спортсменів та етапи відбору до олімпійських ігор в різних країнах світу (Україна, Китай, Німеччина, США, Франція, Норвегія).

Тема 2. Структура і зміст діяльності спортивних тренувальних центрів в різних країнах світу. Міжнародна асоціація тренувальних центрів підготовки спортсменів високої кваліфікації: Європа-26, Америка-13, Океанія-12, Африка-4, Азія-7.

Розділ 4. Сучасні методи дослідження підготовленості та змагальної діяльності спортсменів

Тема 1. Методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті: аналіз літературних джерел, спостереження, вимірювання, хронометрування, опитування, анкетування, метод експертних оцінок, соціометричне опитування, SWOT-аналіз тощо.

Тема 2. Сучасні інструментальні методи дослідження підготовленості спортсменів.

Визначення функціональної підготовленості спортсменів за допомогою інструментальних методик. Методи пульсометрії. Психофізіологічні методи. Використання сучасного наукового обладнання у процесі проведення наукових досліджень.

Тема 3. Статистичні методи опрацювання результатів досліджень.

Визначення основних статистичних характеристик. Перевірка статистичних гіпотез. Кореляційний, дисперсний, регресійний аналіз. Методи кваліметрії.

Розділ 5. Науково-методичні підходи щодо управління процесом підготовки спортсменів різної кваліфікації

Тема 1. Управління тренувальною та змагальною діяльністю спортсменів.

Загальні поняття про управління. Тренувальні ефекти. Педагогічний контроль.

Тема 2. Методи контролю за тренувальними і змагальними навантаженнями.

Компоненти зовнішнього та внутрішнього навантаження. Визначення величини та спрямованості навантаження.

Тема 3. Планування процесу підготовки спортсменів.

Багаторічне планування підготовки спортсменів. Планування і підготовка спортсменів в межах річного тренувального циклу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		ЛК	ПЗ	С.Р.
1	2	3	4	5
РОЗДІЛ 1. Характеристика національних систем олімпійської підготовки				
Тема 1. Формування цілісної концепції олімпійської підготовки в історичному аспекті	9	2	2	5
Тема 2. Основні складові різних національних систем підготовки	7		2	5
Разом за розділом 1	16	2	4	10
РОЗДІЛ 2. Науково-методологічні підходи до побудови олімпійської підготовки спортсменів				
Тема 1. Основні системи спортсменів на	9	2	2	5

сучасному етапі				
Тема 2. Особливості концепції підготовки спортсменів у провідних країнах світу	7		2	5
Разом за розділом 2	16	2	4	10
1	2	3	4	5
РОЗДІЛ 3. Основні напрями діяльності спортивних тренувальних центрів				
Тема 1. Багаторічна підготовка спортсменів та етапи відбору до олімпійських ігор в різних країнах світу	9	2	2	5
Тема 2. Структура і зміст діяльності спортивних тренувальних центрів в різних країнах світу	5			5
Разом за розділом 3	14	2	2	10
РОЗДІЛ 4. Сучасні методи дослідження підготовленості та змагальної діяльності спортсменів				
Тема 1. Методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті	7	2		5
Тема 2. Сучасні інструментальні методи дослідження підготовленості спортсменів	7		2	5
Тема 3. Статистичні методи опрацювання результатів досліджень	7		2	5
Разом за розділом 4	21	2	4	15
РОЗДІЛ 5. Науково-методичні підходи щодо управління процесом підготовки спортсменів різної кваліфікації				
Тема 1. Управління тренувальною та змагальною діяльністю спортсменів	7		2	5
Тема 2. Методи контролю за тренувальними і змагальними навантаженнями	7		2	5
Тема 3. Планування процесу підготовки спортсменів	9	2	2	5
Разом за розділом 5	23	2	6	15
УСЬОГО ГОДИН	90	10	20	60

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Формування цілісної концепції олімпійської підготовки в історичному аспекті	2
2	Основні складові різних національних систем підготовки	2
3	Основні системи спортсменів на сучасному етапі	2
4	Особливості концепції підготовки спортсменів у	2

	провідних країнах світу	
5	Багаторічна підготовка спортсменів та етапи відбору до олімпійських ігор в різних країнах світу	2
6	Сучасні інструментальні методи дослідження підготовленості спортсменів	2
7	Статистичні методи опрацювання результатів досліджень	2
8	Управління тренувальною та змагальною діяльністю спортсменів	2
9	Методи контролю за тренувальними і змагальними навантаженнями	2
10	Планування процесу підготовки спортсменів	2
УСЬОГО ГОДИН		20

6. Теми лабораторних занять – навчальним планом не передбачено

7. Теми індивідуальних занять – навчальним планом не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система підготовки тренерських кадрів	6
2	Теоретико-методологічні та організаційні основи.	6
3	Теорія періодизації спортивного тренування	6
4	Характеристика концепцій олімпійської підготовки	6
5	Міжнародна асоціація тренувальних центрів підготовки спортсменів високої кваліфікації	6
6	Методи наукових досліджень у фізичному вихованні та спорті	6
7	Визначення функціональної підготовленості спортсменів за допомогою інструментальних методик	6
8	Визначення основних статистичних характеристик	6
9	Визначення величини та спрямованості навантаження	6
10	Планування і підготовка спортсменів в межах річного тренувального циклу	6
Усього годин		60

9. Індивідуальні науково-дослідні завдання - навчальним планом не передбачено

10. Методи і технології навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Науково-методичний супровід спортивної діяльності» використовуються такі методи:

- 1) словесні (усна передача інформації в процесі лекційних і практичних занять);
- 2) наочні:
 - перегляд студентами відео- та фотоматеріалів у процесі занять;
 - роздатковий матеріал на практичних заняттях;
 - супроводження лекційного матеріалу мультимедійними засобами;
- 3) практичні (виконання практичних робіт і завдань студентами під час занять).

Дистанційне викладання лекційного матеріалу здійснюється за допомогою таких сервісів для відео конференцій як Google Meet і Zoom. Теоретичні матеріали та презентації до лекцій розміщуються на платформі Google Classroom.

11. Критерії та методи оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів, є:

- правильність;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- послідовність;
- точність;
- логічність;
- лаконічність.

Критерії оцінювання запланованих програмних результатів навчання

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за розширеною шкалою</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
		<i>для заліку</i>	
90 – 100	A	відмінно	Аспірант у повному обсязі засвоїв усі теми навчальної програми, володіє ґрунтовним знанням навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; правильно, чітко і послідовно відповідає на всі поставлені запитання; вміє застосовувати набуті теоретичні знання при вирішенні практичних завдань
80-89	B	дуже добре	Аспірант недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання навчальної програми, однак у цілому має міцні знання навчального матеріалу, що міститься в основних рекомендованих літературних джерелах; аргументовано відповідає на поставлені запитання та вміє застосовувати набуті теоретичні знання при вирішенні практичних

			завдань, однак допускає незначні неточності за умови, що принципові моменти питання розкриті правильно
75-79	C	добре	Аспірант недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми навчальної програми; має міцні знання навчального матеріалу та в цілому вміє застосовувати набуті теоретичні знання при вирішенні практичних завдань; допускає неточності при відповіді на поставлені запитання
60-74	D	задовільно	Аспірант засвоїв лише окремі теми навчальної програми; при відповіді на поставлені запитання допускає суттєві неточності; не вміє самостійно чітко та повно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни; при вирішенні практичних завдань допускає помилки та порушує логіку їх виконання
50-59	E	достатньо	Аспірант засвоїв лише окремі питання навчальної програми; має слабкі знання навчального матеріалу; не вміє достатньо самостійно, точно, послідовно й аргументовано викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни; при вирішенні практичних завдань допускає помилки, що впливає на результат і правильність висновків
35-49	FX	незадовільно	Аспірант не засвоїв більшості тем навчальної програми, допускає суттєві помилки при відповідях на поставлені запитання; не вміє застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань
1-34	F	неприйнятно	Аспірант не засвоїв навчальної програми, неправильно відповідає на поставлені запитання; не вміє застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань

Методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання: опитування, виконання індивідуальних завдань, виконання практичних робіт, виконання контрольних робіт, виконання рефератів, виконання тестових завдань (в т.ч. комп'ютерне тестування).

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																						контроль	Загальна кількість балів			
РОЗДІЛ 1 - 16 балів				Контрольна робота	РОЗДІЛ 2 - 16 балів				Контрольна робота	РОЗДІЛ 3 – 16 балів				Контрольна робота	РОЗДІЛ 4 - 16 балів				Контрольна робота	РОЗДІЛ 5 - 16 балів				Контрольна робота		
Т1		Т2			Т1		Т2			Т1		Т2			Т1		Т2-3			Т1					Т2-3	
Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.					
4	3	4	3	2	4	3	4	3	2	4	3	4	3	2	4	3	4	3	2	4	3					
																						20	100			

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		Для заліку
90-100	A	ВІДМІННО
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОBOB'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

13. Методичне забезпечення

При викладанні навчальної дисципліни використовуються:

- Опорний конспект лекцій;
- слайди, відео фрагменти навчального матеріалу;
- електронні презентації навчального матеріалу.

14. Рекомендована література

Основна

1. Борисова О. В. Современный профессиональный спорт и пути его развития в Украине (на материале тенниса): монография. Киев: Центр учебной литературы, 2011. 312 с.
2. Жмарев Н. В. Управленческая и организационная деятельность тренера. Київ: Здоров'я, 1986. 126 с.
3. Костюкевич В. М. «Теорія і методика спортивної підготовки» (на прикладі командних ігрових видів спорту): Навчальний посібник. 2-е вид., доповнено та перероблено. Київ: КТН, 2016. 616 с.

4. Костюкевич В. М. Теорія і методика тренування спортсменів високої кваліфікації: навчальний посібник. Київ: «Освіта України», 2009. 279 с.
5. Костюкевич В. М., Шинкарук О. А., Воронова В. І., Борисова О. В. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт»: навчальний посібник. Вид. 2-е, без змін. Київ: Олімпійська література, 2019. 528 с.
6. Платонов В. Н., Гуськов С. И. Олимпийский спорт: учебник (в 2 кн.). – Киев: Олимп. л-ра, 1994. 1 кн. 394 с., 2 кн. 384 с.
7. Платонов В. Н. Периодизация спортивной тренировки. Общая теория и ее практическое приложение. Киев: Олимп. л-ра, 2004. 808 с.
8. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практическое приложение. Киев: Олимп. л-ра, 2013. 624 с.
9. Платонов В. Н., Гуськов С. И., Юшко Б. Н., Линец М. М. Профессиональный спорт. Киев: Олимп. л-ра, 2000. 392 с.
10. Платонов В. Н., Павленко Ю. А., Гомашевский В. В. Подготовка национальных команд к Олимпийским играм: история и современность. Киев: Изд. Дом Д. Бураго, 2012. 252 с.

Додаткова

1. Булатова М. М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях. Друге видання. Київ: Олімпійська література, 2011. 400 с.
2. Платонов В. Н., Булатова М. М., Бубка С. Н. [и др.]. Олимпийский спорт: в 2 т. Киев: Олимп. л-ра, 2009. Т 1. 736 с.
3. Платонов В. Н., Булатова М. М., Бубка С. Н. [и др.]. Олимпийский спорт: в 2 т. Киев: Олимп. л-ра, 2009. Т 2. 696 с.
4. Теоретико-методичні аспекти програмування та моделювання тренувального процесу спортсменів різної кваліфікації: колективна монографія / за заг. редакцією В. М. Костюкевича, О. А. Шинкарук, Є. П. Врублевського. Вінниця: ТВОРИ, 2021. 302 с.
5. Энциклопедия Олимпийского спорта: в 5 т. / Под общ. ред. В. Н. Платонова. Киев: Олимп. л-ра, 2004. 417 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Сайт журналу «Наука в олимпийском спорте» <http://sportnauka.org.ua/>
2. Сайт журналу «Спортивна медицина і фізична реабілітація» <http://sportmedicine.uni-sport.edu.ua/>
3. Сайт журналу «Теорія і методика фізичного виховання і спорту» <http://tmfvs-journal.uni-sport.edu.ua/>
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua
5. Електронний репозитарій Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського <http://library.vspu.net/jspui/handle/123456789/7>